

I denne regerings tid har vi haft en arrogance og en magtfuldkommenhed, som efter min opfattelse faktisk er en reel trussel mod et velfungerende demokrati. Jeg har prøvet at være en del af det parlamentariske grundlag for Nyrupregeringen, og her var situationen altså anderledes. Vi holdt aldrig hånden over Nyrupregeringen, hvis der var tale om sager af alvorlig og kritisabel karakter. Vi sagde, at så måtte de undersøges, og vi fik gennemført undersøgelser, fordi vi holdt fast ved, at tingene skulle undersøges ikke bare skulle afvises, sådan som Dansk Folkeparti gør. Det betød faktisk også, at Nyrupregeringen måtte optræde med langt større respekt for og langt mindre arrogance over for Folketinget, for man vidste godt, at man ikke kunne slippe af sted med hvad som helst. Men sådan er det ikke mere.

Vi har brug for en undersøgelse, for det passer ikke, at alt er lagt frem, og det gælder jo, når vi snakker om Irakkrigen, når vi snakker om fangemishandlinger i Afghanistan, og når vi taler om CIA-flyene. Så bruger regeringen sit flertal til at forhindre Folketinget i at få adgang til relevant materiale, og hvis regeringen så endelig bliver presset, går den så langt, at den laver en undersøgelse, hvor regeringen undersøger sig selv, starter med at skrive konklusionen og så arbejder sig baglæns og dermed altså prøver at lave en såkaldt afværgeundersøgelse.

Et flertal i Folketinget forhindrer offentligheden i at få indsigt i en række sager, og i dette tilfælde er det noget så alvorligt som Danmarks deltagelse i en krig, der har kostet flere hundrede tusinde mennesker livet. Det er et meget stort demokratisk problem, og vi håber selvfølgelig, at vi inden alt for lang tid får en ny regering. På det tidspunkt vil vi selvfølgelig være med til at vedtage, at den nye regering bliver pålagt at igangsætte en kommissionsundersøgelse, som kan sørge for, at vi får belyst det, der foregik i perioden op til Irakkrigen.

Det er jo nemlig sådan, at det ikke bare er af historisk interesse, at det ikke bare er for at genere nogle embedsmænd, og at det ikke bare er for at hænge en enkelt person eller to ud. Det er jo, fordi det er en ganske alvorlig sag, og vi er nødt til at prøve at få den vished og den viden, der gør, at vi er i stand til – og det gælder både for oppositionen og for den til enhver tid siddende regering – at undgå, at vi kommer i en lignende situation, hvor vi igen står på et så fuldstændig tyndt og forkert grundlag, som tilfældet er her. Uanset at det var politisk besluttet,

var grundlaget tyndt og forkert, og vi er jo nødt til at sikre, at det ikke gentager sig, altså at vi ikke igen kommer i en situation, hvor regeringen bare følgagtigt går sammen med den mægtigste mand i verden – i dette tilfælde Bush – og at vi ikke igen bliver deltager i en tilsvarende udenrigspolitisk katastrofe. Det skal være målsætningen.

Undersøgelsen kommer. Man kan forhindre den i en periode, men den vil komme.

Kl. 14:29

Formanden:

Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Frank Aaen. Den næste i ordførerrækken er hr. Naser Khader.

Kl. 14:29

(Ordfører)

Naser Khader (NY):

Politiske uenigheder løses ikke ved at skyde modstanderen noget i skoene. Derimod har vi som folkevalgte pligt til i alle tilfælde at tage ved lære af de erfaringer, vi gør os; på den måde hæver man det faglige niveau for fremtidige beslutningsgrundlag.

Diskussionen om baggrunden for Danmarks engagement i Irak har nu stået på i 5 år. Der er i den periode blevet stillet mange relevante og nødvendige spørgsmål, som har medvirket til at kaste lys over beslutningen om at deltage i krigen i Irak.

De mange spørgsmål, beslutningsforslag, høringer og debatter har tydeliggjort en politisk uenighed om grundlaget for den militære aktion og strategi i Irak, det gælder såvel blandt de tilstedeværende i salen her som blandt eksperter og i den brede befolkning, og selvfølgelig skal der altid være plads til forskellige fortolkninger og analyser; det er en af grundstenene i et demokrati.

Men heldigvis har diskussionerne også afspejlet klar enighed om, at der er ting i forbindelse med koalitionen engagement i Irak, som ikke er gået sådan, som vi havde forventet eller håbet. Den enighed skal vi nu bruge konstruktivt.

Med den viden, vi har i dag, og den nuværende situation i Irak taget i betragtning er der meget, vi kunne have gjort anderledes. Men det er desværre for sent nu. Til gengæld har vi mulighed for at tage ved lære af de fejltagelser, der blev begået, og derved medvirke til at øge chancerne for, at Danmarks nuværende og fremtidige deltagelse i internationale operationer bliver succesfuld.